

Franina i Jurina

Fr.: Ča biš rekal, Jurino, s čem se ja veći nekoliko vremena najviše razbijam glavu?

Jur.: Ča ja znam s čem!

Fr.: Ala ugoni, ako si vredan!

Jur.: Morda s politikum?

Fr.: Borme ne dam. Politika ni veći mode, kako ni dugi berhani

Jur.: S plaćili?

Fr.: Ni s tem! Ča bi mi koristilo misla na plaćila, kada sve moje misli, koliko mi ih je Bog dal, ne bi bile vredne omulit od njih ni stoti del jednora.

Jur.: Morda misliš, kako biš na lo dobil?

Fr.: I ta me je misal neko vreme tenala, ma sam ju brzo hitil preko banđi. Ja sam tako srećan va loto, da kada bi moj lumer yanika prišal, ve ga ne bi bilo ni za poznat, kada bi do mane prišal.

Jur.: E ma ako ni ono ni ovo ni ono treće, onputa ja veći ne znam, s čim biš si mogal ti toliko glavu razbijati?

Fr.: Ja ću ti reć, ma mi moraš obećat: da mi se ne ćeš rugat.

Jur.: Ja se nikada nijednemu ne rugam, pak ne ću ni tebe.

Fr.: Dunke čuj! Ja ti ne bore veći vreme mislim i mislim, kako bino nekako sopet postal mlad.

Jur.: Keza zlodeja? Ti biš otel sopet postat mlad?

Fr.: Baš tako! Čital sam va novinah da ima negdere neki duhtor, ki stara čoveka lišno malo cepi, i stara čovek ti postane na jedanput mlad.

Fr.: I ti biš rad, da on duhtor malo ti tebe cepi?

Fr.: To je moja želja. Ja bim se za veći beći otel malo pomladet.

Jur.: A za ku pasju viru?

Fr.: Tako! Otel bim još videt ća.

Jur.: To moraš i prez onega duhtora Zdravega si korena, pak češ još puno živet. Pedeset let, a morda i sto i više.

Fr.: Ja ma ja bim otel bit mlad.

Jur.: I star čovek more bit mlad, akuma mlado srce. Ja sam poznavil ljudi ki još nisu imeli ni trjetset let i veći su bili stari, zač nisu imeli mlado srce, a poznavali sam i ljudi od devadeset let, ki su još bili kako mlađiči, zač njim je srce bilo mlado kao kapljica.

Fr.: To je sve lepo, ma ja bim svejedno otel bit posvuda jak i žilav, da mu svaka prva ne hiti dole. Mi živemo va jednom vreme, kade svaki čovek, i star i mlad, bi moral imet oko sokolovo i pesnicu od mejdana. Zač bim i ja otel poč onemu duhtoru.

da na svako sto tisuća Italijana pada od prilike jedan protuvažist, a to je kao i ništa.

Ima medjutim u Italiji čitavih pokrajina iz kojih nije nijedan konfirman. Medjutim tu pokrajina nalazi se i Zadar. «Vedetta» drži, da je se medju to čisto patriotske krajeve mogla ubrojiti i Rijeka, jer da je odavle konfirman samo jedan individuim, i to ne toliko zbog politike koliko zbog nekih svojih drugih čina, radi kojih je veći morao da odgovara pred vlastima. «Pojedinaca, veli «Vedetta», koji bi bili neprijateljski raspoloženi protiv režima i koji bi za svoje djelatnosti izvrjednili, da se protivu njih poduzmu strože mjere, nema ni za ljek ni u našem gradu ni u čitavoj pokrajini.»

I dobro je, da je tako! Što je pak do naših ljudi, prebivali oni u rijekoj ili u bilo kojoj drugoj pokrajini, ustvirid se može jedno, i to, da ti ljudi vole red i poštuju zakon. A tako će ako Bog da i biti.

Onaj lav na glavici mula, koji se sada zove «Molo san Marco», nije još otkriven i što ja znam — još nije ni odlučeno, kad će s njega skinuti onu ogradu.

Ninetta se ljudi na mene i na sve novinare sadašnjosti. Veli, da ne umijemo pisati. Ni romanci u podlistku, da ne valjaju veći ni pol solda. — Kade je ono vreme, tuži se Ninetta, kad se rekci fojli imeli svaki dan po dva ale po tri lepi skerc, kem bi se bil i mertav nasmol! Jedan skerc se je zval «na al joocorno», drugi, «ancora una» a treći — «ultima definitiva», to će reć posenega zadnja. Ono si, da su bili jorjalisti!

Ovako Ninetta, a ja da njoj ugodim i da joj pokazem, da umijemo i mi da pišemo, donijet joj joj tri sale. Evo prve, koju čemo zvati: «jedsna svakih osam dana»:

Sastala se Pod Turnom dva prijatelja. Jedan će reći drugome:

— Digo, ma onaj tvoj prijatelj Gašpar izgleda jako bedast.

— Više puta lice vara, odgovori drugi.

— Kako to?

— Pa onaj je moj prijatelj stotinu puta bedastiji nego što izgleda.

Još jedna:

Neki doktor jednoj mladjoj djevojci:

— Frajlice, ja ne ću reć, da ste baš jako bolni, ma niste ni jako zdravi. Pokašljujete, imate i malo febrice... Morate se jako čuvat. Najprvo ča vam zabranjujem je to, da ne hojeteva po tanceh.

— A zač ne?

— Zato zač bite tamo mogli kega vraga čapat.

— Ma ter ja i hojevam po tanceh najviše zato, da tamo kega tega vraga čapam.

Ova je pak zadnja:

Trakači službu jedne služavka dođe k nekoj gospođi.

— Kako viditi iz vaše knjižice, vi ste do sada služili kod gospođe Filumene Cavlić.

— Tako je, reče služavka.

— Pa zašto vas je ona opravila?

— Za što sam razbila jednu malu zdjelicu.

— Sta? Radi jedne tako malene zdjelice vas je ona otpustila?

— Da, ali ja sam onu malenu zdjelicu razbila na njezinju glavu!

IZ LINDARA.

Voz pogazje vojnika.

U subotu jutro išla su iz Pazina u Lindar četiri vojnika sa vozom, kojim je bila upregnuta mazga. Vozom su imali da dovezu u Pazin cestni šljumak (batudu), što im je trebao za dvorište u kasarni. Kad su vozom došli na raskršće, gdje se od glavne ceste odvaja cesta u Lindar, jedan pas iz obližnje kućice stao je da laje na mazgu. Mazga je počela udarati kopitima i upustila se u rik. Vojnik Enrico Cocci držao je mazgu za uzde i hitio je da je zaustavi. Ne kako je valjda slabo stupio nogom, pao je na tlo i voz ga je pogazio. Odmah se je digno da uhvati mazgu, ali čim je učinio par koraka, pao je opet na tlo. Dok su dvojica ostala vojnika išla da zaustave mazgu, dotle je treći odveo teško ranjena

Enrica Cocci u obližnju kućicu. Brzo je bio pozvan iz Pazina liječnik dr. Pesante. On je konstatao, da je vojnik unutra silno povrijeđen i da mu se po trbušnoj mjesti razila krv. Nije se ni mislilo, da će nastupiti smrt. I dok su sirotu vojnika prevlačili u kasarnu, umro je.

Sproved se obavio u ponedjeljak uz veliko prisustvo vojničkih i civilnih vlasti te mnogo naroda. Gradjani su bili dirnuti ovako žalosnom smrću vojnika, koji je iz pokrajina Marche došao u Istru, da obavli svoju službu kralju i domovini.

IZ MALOG LOŠINJA

Strašna smrt jednog mesara.

Čovjek ni ne misli, gdje ga smrt čeka. I više puta mala neopreznost u poslu prekine nit života. Tako se dogodilo ovih dana i mesaru Aleksandru Tebeševu, koji je bio zaposlen u mesarni Mate Bartole. Aleksander Tebešev rezaao je četvrt mesa od vola, i dok je rezao, nekako mu je izmakao iz ruke nož i zabo mu se u desnu stranu trbuha u dubinu od 5 centimetara. Sav okrvavljen siromašni je mladit odmah potražio u ljekarnu Colombis, ali je tamo pao na tlo. Savjao se je od ljutih bola. Odmah su prisutni opazili, da se radi teškom slučaju te ga odmah u gradsku bolnicu. Liječnik je nastojao, da mu spasi život, ali sve njegovo nastojanje i znanje nisu siromahu više mogli da pomognu, jer imao prerezana crijeva i želudac, odkuda je na mlazove izlazila krv. Iz jednog sata neopisivih muka je mesar umro.

Ovaj strašni događaj duboko je potresao sav Lošinj. Još je teže, kad se pomisli, da čovjek mora da plati i životom svoj svaki-danji kruh. A eto i kraj posla u sobi, gdje nema ni strojeva, ni visokih armadura, ni dubokih rudokopa, čovjek može da najđe smrt.

IZ SOVINJAKA.

Slabo vrijeme. - Črkva. - Porezi.

Veoma se na rijetko javljamo kao da kod nas ide sve u najljepšem redu. Ne bi ni bilo smisla da se dobrim hvailimo. Da sve iznesemo u javnost ne bi svakome bilo po volji. Ograničit ćemo se na naše gospodarske stvari.

Mi ovdje na ovogodisnju ljetinu nebišmo se zapravo mogli tužiti osim nekojih predjela u našoj okolici, koje je tuča potukla. Već od nekoliko vremena muči nas kišavito vrijeme, i eto bujica za bujicom po našim livadama. Radi preobilne kiše malo je tko obavio sjetu žita.

Gradnja naše crkve je skoro dovršena, što nas veoma veseli. Samo neka naša crkva bude prava kuća Božja. Isus je rekao svojim apostolima: idite po čitavom svijetu, i učite sve narode. Ako se u našoj crkvi ne bude vršila ova Isusova zapovijed, obavit ćemo svoje kraćanske dužnosti u svojim kućama.

Ovdje su već nekoje svoje vino prodali, ali još ne svi. Dajemo na znanje našoj braći Kraševcima i Notranjima, koji trguju vinom, da se požure, jer je ova godina kod nas vino veoma dobrog okusa.

Konačno treba da se potužimo, da su stigli nalozii da platimo taksu na vino za godine 1922-23-24. Neznamo čime ćemo je platiti. Dohodak vina spomenutih godina smo potrošili i sasvim tim do grla ostali zaduženi. — Da se vidi u kakvom se stanju nalazi naš puk, trebalo bi se popitati kod onih trgovaca, koji prodavaju kukuruz. Uvijek čekamo bolje godine, ali uvijek slabo: ili prešuho ili premokro. Takova je valjda naša sudbina.

IZ PULE

Draka krađa.

Kad tatovi što ukradu, to pobjognu od onog mjesta, gdje su počinili krađu. Ne žele se ni sastati sa osobama, kojima su naniesli štetu. No u Puli se u petak dogodilo baš protivni slučaj, koji dokazuje drzovitost, a ujedno pretiranaost jedne djevojke.

Jedna djevojka od 20 godina došla je u dućan krznenih stvari u via Giulia br 5. Htjela je da kupi jednu kožu od lasice za svoj kaput. Namještenica u dućanu povela

ju je u drugo odjeljenje, nek si izabere krzno po svom ukusu. Djevojka si je izabrila, ali glode cijene se nije mogla pogoditi. Dok je izlazila iz dućana na spretini je način uhvatila sa bližnjeg stola torbu od namještenice. Namještenica nije to ni opazila, a čim je sjela za stol, vidila je, da nema njezine torbe, u kojoj je bilo 170 lira. Odmah je pomislila na onu djevojku. I iza nekoliko časaka ona se djevojka pokazala na vratima dućana. Namještenica je misllla, da se djevojka pokajala što je počinila krađu, pa da je donesla novac natrag. No djevojka je onako mirno došla namještenici i kazala, da će uzeti krzno po onoj cijeni, koju je prije od nje tražila. Namještenica joj je odgovorila, nek joj dađe njezin novac ali je djevojka stala vikati i iskazivati se tako nevinom, da joj je namještenica prodala krzno. No namještenica je odmah otišla ka kvesturu i stvar prijavila. Još tekom dana ova je djevojka bila uhvaćena. I pred kvesturinom se izkazivala nevinom, ali kad su agenti pozveli točnu istragu, ona je priznala, da je novac ukrala u dućanu u via Giulia. Čim je išla iz dućana, torbicu je bacila u jedno dvorište, a sa ukradenim se je novcem vratila u dućan. Tu je dakle od namještenice sa njezinim novcem kupila krzno. Ona je računala, da namještenica ne će na nju posumnjati, ako se odmah vrati. Sada će u bladu razmišljati o svojoj smjeljoj krađi.

Kolarićev razboj zatvoren

U procesu proti razbojniku Kolariću bio je osuđen na 3 godine i 2 mjeseca i puljski trgovac Mario De Rossi kao sakrivaca i kradivca. U slučaju na štetu duhtora Li Causi. Budući je De Rossi učinio tokom prvog njegovog osuda, to je bio pušten u slobodu. Otišao je iz Pule i nije se znalokamo. Sada je njegov utok došao odbijeni i državno je odvjedništvo odredilo, da se ga uhapsi. Dva je dana bio u Trstu. Tu ga je kvestura uhvatila i opravila u zatvor da izdrži određenu kaznu.

IZ PAZINA.

Drzovitost krađa. - Tatovi pokrali potprefekturu i karabinijere.

Drzovitost, koju su tatovi pokazali u Pazinu nadmašuje sve njihove potrhate. Ni u snu ne bi bio čovjek pomislio da će se dati na tako opasnu krađu kao što su se učinili u Pazinu u noći od utorka na srijedu.

Jutro se raširila po gradu vijest, da su nepoznati lopovi noću provalili u kancelariju potprefektura. Cilj je njihov bila blagajna. Sa instrumentalima svog lopovskog zanata protivili su blagajnu i izvalili iz nje sav novac u iznosu od 8000 lira. I kao da time nisu bili zadovoljni. Mjesto da se čim prije sakriju iza kako im je potihvat nesmetano uspio, uputili su se onamo, koga se oni najviše boje. Noć je bila ružna. Prvi hladni jaki vjeter zavjao je ulicama. Lopovi su se iz potprefektura uputili ništa manje nego u kasarnu kr karabinijera. Prodrli su u kancelariju. Tu je bio željezni sandučić, koji je služio za blagajnu. Tatovi su ga uzeli sobom i opet «sretno» se udaljili. Kako su tatovi ušli u kasarnu još se ne zna, ali pretpostavlja se, da su išli kroz postranska vrata, a kako je duvao silni vjeter nije se moglo ni zamjetiti o kakovom otvaranju. U sanduku je bilo 2000 lira. Sva je sreća da je maresal baš dan prije metnuo novac na sigurnije mjesto, a u kasi ostavio samo 2000 lira.

Svi su gradjani ostali zapanjeni ovom tatovskom drzovitosti. Svakako mora da su vjeshi tatovi, koji su se dali na ovaj polimat. Mora da su drugi «tići», a ne domaći. S druge pak strane tatovi su dobro znali i za položaj blagajna i način, kako će doći iz nj. Oni su dakle dugo vrebali na cilj svog «posta» ili su pak imali prijatelje odavde, koji su im dali točne upute.

Organi javne sigurnosti poduzeli su sve mjere, da lopovi budu pronađeni i odvedeni na mjesto, gdje će uviditi, što znači drzovitost krađe.

P O D L I S T A K

ERNEST RADETIĆ:

Dite ljubavi

(Pripovijest iz istarskog života u porečkome dijalektu.)

(Nastavak.)

I kad je finija s predikon i otkrila na oltaru kalež i prikaza ga Bogu, domislila se je svega tega naroda, domislila se je zapuštene i pogubljenje Istrije i pomolija se za nju. Kako se je domislila na pogubljenje Istriju, tako mu je u ton hipu došla prid oči i una mala Nada, ča je je sinoć usporedija siročicu priz mater, za siročicom Istron i pomolija se je i za nju —

Kad je finila maša i biškup zaša iz crkve, ljudi nisu mankali, kone da se popežataj, samo da bolje vide svega biškupa. Kako mravi na mravincu su se motali po placi, da nisi nič vidija, kone glavu do glave i ne biš bija moglo pasati zmriž njih, janka da si bija mrvav i suh, kako trstika.

Ma pur su se morali razmistiti na dva kraja. Na plac i s je dovezla lipa karoca, sva svila ot zlatnih rig po njoj, z dvami konji, kako živi oganj, i pošla je dreto proti plovanaji. Prid plovanijsion se je frmala, a ljudi su nagnuli oko nje. Zaštopili su se svi, a najveće se je zaštopija sam pre Martin, kad je vidija, kako su zašli iz karoce jedan gospodin i jena lipa gospa, sva u zlatu i svili. «Ki se je to dinja dojt i meni?» je pensa, ma se ni moga domisliti. «Di je tote gospodin plovani?» su pitali na Skalah čisto u našon jaziku. «Ja san!» se je uvajija pre Martin z baladura. Biškup je jušto bija zapasa u hižu i poša s svojim šegretarijon gori u svoje kamare.

«Bi imali jeno dvi beside da predikamo s Vam!» su rekla ta furešta gospoda i pošla proti njemu i dala mu ruku.

«Gremo u kancelariju», je reka pre Martin i opra njim vrata od kancelarije i puštija hi unutra, pak je poša za njima i on i zapra je za sobom vrata —

Unutra su šili i počeli predikati. Ču da su predikali makor po ure — Najedambot je zaša van pre Martin, svi potan i z drhtavima rukami, poša je vred u kužinu.

«Malu Nadu Rupenku mi dajte, di je!» je reka i iska je po kužini. «Vred, vred!»

«Ča je, tote san?» se je uglasila mala Nada, ča je jušto uti hip bila došla iz crkve s kćerim teton Rožon, sva u novon ubucena, z lipima postoljič, bilma bičvicama, i u biljoj košuljici, naberonoj na rukavi i ko vrata.

«Hodi s namon, a i vi teto Jeleno!» «Ma san sva zvaljana!» je rekla tetu Jelenu i počela si tri ruke u travesu, koja je bila još sva blatna od kore od kumpiri, ča hi je uti hip strgala.

«Čete se benj potle umiti i pribučti, a sad hote vred s namon u kancelariju, di vas niki čeka.»

Kad hi je doveja u kancelariju je se ubruha h unoj fureštoj gospi i rekla.

«Gospo, to je vaša šci!» Una gospa je zablidiła, zaplakala: zgrabila malu Nadu, prišla je h sebi na prsa i počela je ljubiti usta, oči i lase, zašno plačući i zarivajući: «dite moje, slatka Nadiče moja!»

Uni gospodin si je stešo s facolčon trija suze, a i pre Martinu su došle na oči. Teta Jelena je stala u kutu, i gledala te h ljude, čako da je uti hip i

pala z neba. I razumila je, ča će to reći i ni razumila. I veselila se je i žalostila; ni znala kako da se drži.

A mala Nada se je prenula i počela je plakati i bižati ča od te furešte gospa.

«Mamo, mamo!» je zaviknula i potila u kut h teti Jelenu u naručaja, a unfurešta gospa je još jače zaplakala kad je vidila da mala biži od nje. I una ga gospodina je to jako razalilo.

Najzad se je uvajija pre Martin i rekla Jelenu:

«Teto, sad je sve finjno! Mala ni drugo vaša. Došli su je eko tac i mati i valja da njim je date. Oni imaju najveću pravicu na nju.»

Sad je teta Jelena zaplakala, kake da je je ki srce raspapara. «Nado moja, zaželjena šci moja», je počela bugariti i ljubiti maču.

Zalosno je to bilo za viditi. Dva srca materina su se borila za dite. Oba su ga srca jednako ljubila.

«Vi ste je mati, vi ste je gospo, pod srcem nosila», je rekla teta Jelena plačući, «i Vaša je po pravu Božjen i ljuckon.

Mr.: A ja bim ti lepo svetoval, da ne budi nikamo.
 Jur.: A za č ne?
 Mr.: Zač sam ja već tamo bil.
 Jur.: Ča puli onega duhtora?
 Mr.: Ja.
 Mr.: I pustil si, da te cepi?
 Jur.: Svega me je zibadal i postrel s nekakovim miš-mašom.
 Mr.: Pak — si ča pomladel?
 Jur.: Tako sam jako pomladel, da sam va onoj mladenackoj furije posemssega pozabil platit račun od tri tisuće liri.
 Mr.: Tri tisuće liri! Buzarona! Pak kako je svršilo s tem računom?
 Jur.: Poslal mi ga j' po pošte za jednim listom, va kem mi je napisal ovo: "Dragi gospodin Jurinal! Posiljem vam ov mali računić. Siguran sam, da ćete ga rado platit, zač je ona operacijon jako lepo uspjela, i more se reč, da vi danaska nemate niš više od osamnajst let."
 Mr.: A ča si mu ti nato odgovoril?
 Jur.: Ja sam mu nato odgovoril ovo: "Dragi gospodin duhtor! Vi imate posemssega pravo: ja sam, hvaila onemu vašemu operacijonu, danaska mladić od osamnajst let, a to će reč, da ja još nisam na letah za plaćat ovaliki računi, zato će bit najbolje, ako se obračite poštom na mojega pokojnoga čaću, neka ga on plati."
 Mr.: Šegavo si mu odgovoril?
 Jur.: A i mora čovek da bude šegav dan današnji i da bude pripravan na svaku prijavu.

IZ PODBREGA-STRANE.
Noš sajam.

Pretprošle nedjelje imali smo ovdje naš običajni "samanj", proščenje. Prošlo sve mirno, lijepo i dobro. Nije bilo drugo na prodaju osim nekoliko kolačica, a u našoj oklici Majke Božje održala se sv. misa. Plesa misno imali, jer ga misno molih, ni tržili, ni želili imati. Mi smo naime štošta vidili na plesu za Martinju u Draščićima, pak smo — za sada voljeti biti bez plesa, iakle bez komedija i nemira; a i bez troškova i bez glavobolje. Prigodom plesa, kako poznato, više se pije, dapače mnogo se pije, a buduć je ove godine vino jako od 9—11 stupnjeva (gradi) alkohola, po njemu glava se stepil kao peč, a srca očare kao željezo u ognju, pak eto ti ljudi — gradih riječi, prepričaja; a pijani ludo nisu za društvo, nego da se ih popelje u hlad u grad. Mi smo zato odlučili: malo piti, što manje plesati, a više raditi, skrbiti i pametno živiti. Radi plesa pak ne želimo se ponizivati i dušu gubiti.

IZ VIŠNJA NA.
Sjevera.

Ove godine i kod nas sa sjevom nije bolje nego drugdje. Zbog slabog vremena neprestane kiše ostali smo malo nazad sa oranjem, ali ufamo da će doći i bolja vremena, te čemo i mi na kraj. — Inače to što je već posijano, izniklo je dosta lijepo i ne pokazuje traga bolesti; a to nas činite veseli. — Zmaj.

Novi zakon javne sigurnosti

NASLOV I

POLICIJSKE ODREDBE I NJIHOVO IZVRŠAVANJE.

Glava I.

Nadležnost sigurnosnih vlasti i odredbe zbog hitnosti ili zbog važnih javnih potreba.

Članak 1.

Vlast za javnu sigurnost čuva javni red, sigurnost građanju, njihovu bezbjednost i njihovo vlasništvo; ona pazi na to, da se općeniti i posebni zakoni, naredbe i države i pokrajine i općine, kao što i odredbe javnih vlasti vrše, i pomaže u slučaju javnih i zasebnih nesreća.
 Vlast sama, po svojim činovnicima i zahtjev strananaka, nastoji da na mirni način izravna privatne sporove.
 Vlast je za javnu bezbjednost policijska, kotarska ili mjesna.

Članak 2.

U hitnim slučajevima ili radi važnih javnih potreba prefekt je ovlašten da primijeni one mjere, koje su neophodne potrebne za održavanje reda i javne sigurnosti.
 Protiv odredbama prefekta mogu oni, koji se tiče, da podnesu utok na Ministra unutrašnjih djela.

Članak 3.

Vlast za javnu sigurnost može odrediti, da se opasna ili sumnjiva lica, koja su ona, koja ne mogu ili ne će da se općiniraju, podvrgnu snimanju tjelesnih mjera i znakova (rilievi segnanja).
 Vlast ima pravo da naredi opasna ili sumnjivim licima, da u od-

rednom roku dobave sebi iskaznicu i da je na svaki zahtjev pokažu ti novnicima i agentima javne sigurnosti.

Glava II.

Izvršavanje policijskih odredbi.

Članak 4.

Policijske se odredbe vrše administrativno, neodvisno od kaznenog postupka, kad ga zakon predviđa.

Ako dotični ne poslušaju, iza predhodne opomene od tri dana (osim u hitnom slučaju), primijenit će se mjere potrebne za uredovno provodjanje. Može se upotrebiti izravno i javna sila.

Prefekt proglašuje utjerivima odnosno troškove te dostavlja iskaz haračliji, koji će ih utjerati načinom i fiskalnim povlasticama, određenim od zakona za utjerivanje direktnih poreza.

Članak 5.

Gdje nije drugačije određeno, odredbe sigurnosnih vlasti mogu se pobijati rekurzom, koji treba da se podnese hijerarhičkim putem u roku od deset dana od objave napadnute odredbe.

Rekurz nema odgođne moći.

Zakon određuje slučajeve, u kojim je odredba prefektova definitivna (nepobitna).

Definitivnost prefektove odredbe ne isključuje mogućnost, da je Ministar uredovno ne uništi.

Članak 6.

Uslijed mjera, primijenjenih od sigurnosnih vlasti u izvršavanju zakonitih njihovih nadležnosti ne nastaju nikakve tražbe na oštetu.

Glava III.

Policijske ovlasnice.

Članak 7.

Policijske su ovlasnice lične te ne mogu iz nijednog razloga biti prenesene na druga lica, niti je dopušteno da se ovištenik daje zastupati po drugima, osim u slučajevima, što ih zakon izričito navodi.

U slučajevima, gdje je dopušteno zastupanje po drugima u izvršavanju jedne policijske ovlasnice, zastupnik mora da ima sve predulove, koji su potrebni, da se postigne ovlasnica sama, pa mora imati potvrdu sigurnosne oblasti, koja je izdala ovlasnicu.

Članak 8.

Osim uslova određenih od zakona, mora posjednik jedne policijske ovlasnice da ispuni i sve one propise, koje mu nalaze sigurnosna oblast u javnom interesu.

Članak 9.

Policijske ovlasnice mogu biti suspendirane ili opozvane u svakom momentu, ako ih posjednik zlorabljuje. Zloraba jedne policijske ovlasnice znači svako djelo što ga njen posjednik počinu i protivimbi bilo sa specijalnim uslovima ovlasnice bilo s javnim interesom.

Članak 10.

Osim u posebnim, po zakonu predviđenim slučajevima policijske se ovlasnice ne smiju podijeliti

1. onome, koji je bio odsudan na više od tri godine zatvora, kod nije postigao rehabilitaciju;

2. onome, koji se nalazi u slobodi, ali pod paskom (libertá vigilata) ili je bio opomenut.
 Policijske se ovlasnice mogu odbiti onome, koji je bio odsudjen radi zločinštava protiv države kao takove ili protiv javnog reda ili radi nasilja protiv lica ili zbog krađe, grabeža, glavljenja, ucijenje ili radi nasilja i otpora protiv vlasti, pa i onom, koji ne može dokazati, da je dobrog vladanja.

Policijske se ovlasnice moraju opozvati, kad u onome, koji ih posjeduje djelomično ili posvema prestaju oni uslovi, na koje je ovlasnica vezana, a mogu se opozvati i onda, kad nadolaze ili poslije izbljaju na površinu takove ili okolnosti, koje ne bi bile dopustile, da se ovlasnica njemu podijeli.

Članak 11.

Lica, koja su dužna da skrbe za elementarnu pouku djece u smislu postojećih zakona ne mogu dobiti policijske ovlasnice, dok nisu dokazala, da su ispunila svoju zakonitu dužnost. Oni, koji su rođjeni poslije godine 1885. mogu kad zakon drukčije ne određuje dobiti policijske ovlasnice samo uz uvjet, ako molbu vlastoručno sazastave i potpišu i da naznače na kraju molbe svoje stanje i svoje bivalište, sve to u prisutnosti jednog činovnika javne sigurnosti, koji će taj čin potvr-

Članak 12.

Kad zakon drukčije ne određuje, traju policijske ovlasnice jednu godinu. Godina se računa po običnom kole-daru od dana, kad je ovlasnica izdana.

Članak 13.

Policijske su ovlasnice licence (obr-bne dozvole), upisi u posebne registre, potvrde, izjave za držanje bludlišta i slični policijski čini.

Glava IV.

Tko ne sluša naredjenja sigurnosnih vlasti. — Prekršaji.

Članak 14.

Tko je pozvan od sigurnosne oblasti, da se kod nije prikaže, a bez opravdanog razloga ne dodje u određenom roku, kažnjava se sa zatvorom do mjesec dana ili s globom do 100 lira.

Bez uštra na kazneni postupak sigurnosna vlast može odrediti, da onaj, koji je pozvan da pristupi, a u određenom roku nije pristupio, bude predveden javnom silom.

Članak 15.

Činovnici i agenti javne sigurnosti imaju pravo, da u svako doba udju u lokale određene za izvršavanje obrta, ovisnog od policijskih ovlasnica i da se uvjere, da li se ispunjavaju propisi naloženi zakonom, naredbama ili vlastima.

Članak 16.

Prekršaji protiv odredbi ovog jedinog teksta, u koliko nije za njih određena posebna kazna ili u koliko ne spadaju pod kazneni zakon, kažnjavaju se zatvorom do tri mjeseca ili globom do 2000 lira.

Istim kaznama kažnjavaju se prekršaji protiv odredbi izrečenim u smislu zakona od prefekata, potprefekata, kvestora, detaširanih činovnika javne sigurnosti i od podestata.

Političke vijesti

ITALIJA.

Sjednica ministarskog savjeta. — Unutrašnjil položaj. — Stvorenje novih pokrajina.

U ponedjeljak se je sastao ministarski savjet. Načelnik vlade i ministar unutarnjih poslova je izvjestio o unutarnjem položaju. Naveo je, da je iza atentata na njega u Bolonji samo u nekojim provincijama bilo nerada. Demonstracije proti inozemnim konsulatima — veli Mussolini — su lica ostavština stare Italije. Treba osuditi i pojedinačne napadaje na zgrade određene za katoličku nauku na svećeniko katoličke crkve. Prema njoj je fašizam iskazivao i treba da iskazuje najveće poštovanje. Fašistička vlada nastupa samo proti okorjelim neprijateljima, a dohri građani, iako nisu učlanjeni u stranci, da nemaju česa da se boje.

Iza toga je Mussolini predložio i ministarski savjet odobrio da se stvori 17 novih pokrajina. Među novim pokrajinama je i pokrajina Gorica. (dosada je bila samo potprefektura).

Porez na neženjene.

Sa 1. januara 1927. biti će uveden novi progresivni porez na neženjene od 25 do 65 godina. Taj će porez ići na korist zaštite materinstva i djetinstva.

Premještenja prefekata.

Budući da je ustanovljeno 17 novih prefektura t. j. da se broj prefekata u čitavoj Italiji od 76 povećao na 93 nastala su mnoga premještenja. Tršćanski prefekt Gasti stavljen je na raspoloženje ministra unutrašnjih poslova, a u Trst je imenovan comm. dr. Bruno Fornaciari, bivši općinski komesar Venecije. Za prefekta u Gorici je imenovan Anselmo Cassini.

Ugovor sa Albanijom.

Dne 1. decembra službeno je objavljeno, da je 27. novembra potpisan u Tirani ugovor između Italije i Albanije o prijateljstvu u sigurnosti. Tekst ugovora glasi:

«U cilju jačanja prijateljskih veza i uzajamne sigurnosti, obzirom na njihov geografski položaj, Italija i Albanija, potaknute željom da što više doprinesu konsolidaciji mira i da učvrste teritorijalne granice u okviru ugovora, koje su potpisale a koje su u skladu sa paktom saveza naroda pristupili su zaključiti pakta o prijateljstvu i sigurnosti. U tu svrhu imenovali su svoje opunomoćenike. Nj. V. Kralj Italije barona Pompeja Alizi, poslanika kod albanske

vlade, a njegova eksekucija predsjednik albanske republike Museina Vriioni ministra vanjskih poslova albanske republike. Ispitavši svoju punomoćija spomenuti opunomoćeni zaključili su sljedeće:

1. Italija i Albanija priznaju da bi svaki poremećaj uperen protiv političkog teritorijalnog status quo Albanije bio u protivnosti njihovim reciprocim političkim interesima.

2. Za zaštitu pomenutih interesa obje visoke ugovarjuće stranke obvezuje se, da će se uzajamno podupirati i održavati međusobno srdačnu saradnju. Podjednako obvezuju se da neće zaključiti sa drugim državama političkih ili vojničkih ugovora, koji bi bili na štetu jedne od ugovarajućih stranaka.

3. Objе visoko ugovarjuće stranke obvezuju se, da će sva pitanja, koja bi dala povoda međusobnom razmišljanju, ako ih ne budu mogli uređiti redovnim ili diplomatskim putem, riješavati po jednoj naročitoj arbitražnoj proceduri. Modaliteti te procedure za miroljubivo uređivanje spomenutih pitanja biti će određeni posebnom konvencijom, koja će biti zaključena u najkraće vrijeme.

4. Ovome paktu određen je rok na trajanje od 5 godina, a on može da bude otkazan ili obnovljen na godinu dana prije izmicuća određenog roka.

5. Ovaj će pakt biti ratificiran poslije toga registrovan kod Držstva Naroda. Ratificirani dokumenti bit će izmjenjeni u Rimu.»

Talijanski listovi pozdravljaju zaključenje ugovora o prijateljstvu i sigurnosti. Službena «Tribuna» u uvodnom članku ističe da je ovim ugovorom još jedamput opovrgnuta tvrdnja da Italija nastoji izazivati ratne zapletaje. Sve te neozbiljne tvrdnje da nemaju nikakove podloge, jer da Italija želi da se mir u Evropi konsolidira. Albanija zaključujući ugovor o prijateljstvu sa Italijom dobila je garanciju Italije, kao od jedne susjedne vlasti, da će njezin politički i juridički integritet biti očuvan. Time je Italija poslije doprinijela da ne želi razcijepanje Albanije, nego da joj je namjera da učvrsti albansku nezavisnost i osigura napredak albanskog naroda.

Tudja stampa sudi ovaj korak kao uspjeh talijanske politike na Balkanu.

JUGOSLAVIJA.

Radić o napetosti između radikala i Radiceva.

Sav se politički položaj vrtio oko anketnog odbora, koji ima da izvaji, opstojne li slučajevi korupcije i tko je kriv. U tom pogledu kazao je Radić:

Naš klub stoji na stanovitosti, da se korupcija mora svakako označiti ne samo teoretski da postoji nego da ima krivca a ne da nitko nije kriv. I sve težite ptenosi klub na zakon o suzbijanju korupcije. Mi smo proučavali čitav zadatak što je stavljeno u dužnost anketnom odboru. Njemu je stavljeno u dužnost da označi ima li korupcijskih čina i da pribere gradju za zakon o suzbijanju korupcije. Po svoj prilici gradja će se upotrebiti.

Sa strana radikala znaju se dvije tendencije. Jedna je tendencija da nema uopće ničije krivice, nego da je kriva administracija. To je jedna nemoguća stvar. Druga je tendencija, da se vladi prepusti, da ona iz izvještaja ustanovi licnu krivicu i da se sve težite postavi na zakon o suzbijanju korupcije i na tom da se izgleda povjerenje vladi, u kojoj korupcije nema. To se s hvatanje približuje našem, iako da je moguće da se sastavi jedna zajednička predstavka, koja prema korupciji ne će biti popustljiva ni u načelu ni što se tiče ličnosti. Jedino što će ta stvar svršiti vladinom rekonstrukcijom po svoj prilici, jer shvatanje koje ne će moći udovoljiti onim prijateljima korupcije, imat će za posljedicu, da se jedan dio radikalnog kluba odvoji, i to aktivno da glasa protiv toga ili pasivno da ne glasa. U jednom i drugom slučaju trebati će izmjene. To ne će biti mnogo, i prema tomu ako otpaue 20 radikala, trebati će izmjena u vladi moguće od dva do tri ministara.

Vlada podala ostavku.

Talijansko-albanski ugovor prouzročio je u Beogradu priličnu uzbudjenost. Opozicija još oštro nastupila proti ministru vanjskih poslova dru. Nintiću, jer da on uopće nije ni znao o pripremi tog ugovora. Novine su zahtijevale nek pada ostavku. U ponedjeljak uvete Nintić je podao ostavku iz razloga što je jedan dogodio, koji se ovih dana dogodilo, potresno temeje njegove vanjske politike. Drugog dana je i predsjednik vlade Unzuović podao kralju demisiju cijele vlade. Kralj je ponovno povjerio sastav nove vlade Unzuoviću, koji je dosada pregovarao samo sa Ljubom Davidovićem za sastav vlade demokrata i radikala. Za Radiceve se ne zna, hoće li oni u novu vladu.

Demisija Nintića bila je povod demisiji vlade i za sada su nesuglasice između radikala i Radiceva nazređene važnosti, jer su nastupili novi moment.

Dr. Kumandul ostaje načelnikom Beograda.

Narodni poslanik demokratske Davidovičeve stranke bio je izabran predsjednikom beogradske općine. Verifikacijski odbor narodne skupštine je sastavio izvještaj, a narodna je za skupština prihvatila, po čemu narodni poslanik ne može u isto vrijeme biti općinski načelnik. Tako je dr. Kumandul predložio, da se izjavi, koji će mandat zadržati. On je protestirao protiv zaključka narodne skupštine, ali budući da je već stvoren zaključak to je izjavio da zadržava mjesto predsjednika beogradske općine, a odbiće se svog poslaničkog mandata.

RUSIJA

Uspostavljenje odnosa sa Jugoslavijom.

Već nekoliko dana nekoje ruske novine, a među njima i službene novine "Izvjestija" pišu o potrebi zблиženja Jugoslavije Rusiji. One vele, da je Rusija bila uvijek zaštitnica Srbije i uopće Slavena na Balkanu. Ako se je u Rusiji promijenio način vladanja, to ne znači ništa, jer principi čovječanske solidarnosti se ne kose sa slavenstvu osjećajima, i srce Rusija isto se promijenilo, u odnosu prema "svojoj braći".

"Političubena pravda" veli: "Ako su ruske izjehle, učinile, da se zakasnilo sa približenjem Jugoslavije Rusiji, sada je čas, da se to približenje ostvari."

Beogradska vlada nije protivna približenju, samo veli, da ona neće da znađe o komunistu. Ako se vlada u Moskvi obave, da se ne će mijesati u unutrašnje jugoslavenske stvari i da ne će širiti boljševičku propagandu u Jugoslaviji i na Balkanu, to će, Jugoslavija, obnoviti svoje dobre odnose sa Rusijom. Ruske novine odgovaraju na ovo, da je njima najviše stalo do "uspostavljenja ekonomskih i trgovačkih odnosa sa Jugoslavijom", a što se tiče komunistima, to da će se oni, ako nauđe ugodno, to, širiti i bez potpore Rusije i protiv volje svake vlade. "Trudni ve, ali ne se mogu riješiti kajala".

"Političubna krugovima" u Beogradu misli, da će se u proljeće povesti pregovori o zблиženju Jugoslavije i Rusije. Na to će ih ponukati i političke prilike, koje su nastale u zadnje vrijeme kod nekih rusjeda.

Pred novim izborima

Veliki mjesec dana dijeli Rusiju od novih izbora. Izbori za sovjete u današnjem Rusiji razlikuju se od izbora za mjesec i sedamdeset godina. Za sovjetske države, već tima, što se izbiri vrše pod pritiskom centralnih vlasti i pod direktnom kontrolom predstavništva ovih vlasti. Rezultat ne može biti "pravi izraz volje stanovništva, ali ipak ovi izbori, iako su jako ograničeni, uporedjuju ih sa predjašnjim izborima, i ako budu sprovedeni na osnovi općeg tajnog prava glasaanja, omogućuju nam, da možemo izvesti iz ovoga zaključak o raspoloženju sovjetskog društva i o prilikama u sovjetskom političkom životu.

Sa najvećim interesovanjem se u Sovjetskoj Rusiji prati izborna kampanja. Već sada se sovjetske vlasti spremaju na izbore, koji će se obaviti početkom januara mjeseca iduće godine. Njihov glavni je cilj, da uvuku u sovjete svoje stare protivnike, prije svega komuniste. Za izbornu kampanju izdala je sovjetska centralna vlast "instrukcije", naročite instrukcije, koje su bile već odobrene od strane sovjetskog centralnog izvršnog odbora. Zadatak ovih instrukcija je, da u sovjete udje što manje osoba, koje su neprijateljski raspoložene prema komunizmu.

U ovu svrhu instrukcija je ustanovila prije svega kategorije osoba, koje su lišene biračkog prava. Instrukcije naredjuju da se strogo pazi na osobe, koje su lišene biračkog prava, da ne utiču na tok izborne kampanje.

RUMUNJSKA

Borba za krunu - Povratak Karola.

Rumunjska vlada je otkrila zavjeru, kojoj je bila svrha, da se na rumunjsko prijestolje postavi bivši prijestolonasljednik princ Karol, pa makar da to, ako usreba, provede i silom. Provedena su mnoga hapšenja osoba, za koje se saznalo, da su u vezi s ovom zavjerom. Tvrdi se, da je uhapšeno mnogo oficira i građana, koje su samo u Bukarešti, nego i u provincijli. Zavjera je imala svrhu, da prišli kralja Ferdinanda, da se prije povratka kraljice Marije zahvali na prijestolju i da na prijestolje dodje bivši prijestolonasljednik princ Karol.

Predsjednik vlade general Avarescu održao je sjednicu sa vodjom liberala Bratianu-om, te su se sporazumili, da se pod svaku cijenu ima spriječiti dolazak Karola u Rumunjsku. Karol osim svetog sinoda ima vrlo mnogo pristauća u vojsci. Predsjednik vlade je ministru vojnom dao neograničeni dopust i poslao ga u inozemstvo, a sam preuzeo svoje vojne ministarstvo. Prva mu je zadaća bila da ukloni sa većih mesta generale, koji su poznati pristauća Karola. Vlada je ujedno poslala nekoliko detektiva u Pariz, da nadziru princa Karola i ako usreba, da spriječe njegov povratak.

Povratak kraljice u Bukarešti.

U subotu se je u Bukarešt povrtila rumunjska kraljica Maria, koja je pred nekoliko mjeseci dana bila otputovala u Ameriku sa kćerkom Ileanom. Na kolodvoru ju je dočekao kralj, članovi vlade i parlamenta

te mnogo znatiteljnog naroda. Za kralja Ferdinanda još uvijek vele da je njegova bolest opasna. U Bukarešt je došao i znameniti francuski hirurg Hernandu da predgleda kralja. Do sada se liječnički nisu još odlučili na operaciju, jer nema nade da će uspjeti, a ako bi i uspjela, samo za kratko vrijeme bi produžili život kralju. Na narod je povoljno djelovalo što se je kralj u subotu iz vile u okolini dovezao u Bukarešt i dočekao kraljicu.

Domaće novosti

Liktorski zajam.

Potpisivanje liktorskog zajma u prve tri sedmice nadvisilo je svako očekivanje. Talijanski građani i u državi i u inozemstvu sa oduševljenjem su se odazvali pozivu vlade i svakog se dana čita u novinama o velikim svotama, koje potpisuju ustanove i pojedinci. Dok su prvih dana potpisivalo velike svote, jače ustanove, industrijalci i trgovci sada se odazivlju posvuda činovnici, namještanici, zanatlije, radnici i seljaci. Narod shvaća, da je liktorski zajam jako pregnuće za ozdravljenje i poboljšanje vrijednosti lire, a time i poboljšanje općeg stanja u državi. Tko radi za državu, radi za sebe, "blagostanje države je i blagostanje pojedinca. Finacne su osnova države pa ako su jake i zdrave finacne, jaka je i zdrava država, a to znači i pojedinac u državi. Sadanja je vlada na vrijeme poduzela sve korake, koji su bili potrebni za ojačanje državnih finacija. Brojke dosada najbolje govore. U godišnjem proračunu 1921-22 bilo je deficita 15 milijarda, a godine 1925-26 je bio višak od jedne milijarde i pol. Državni dug od 130 milijarda snižen je na 18 milijarda, a imade se isplatiti u 62 godine. Radi toga građani mirne duše potpisuju zajam jer potpisujući liktorski zajam ulažu svoj novac uz dobre uvjete u sigurne ruke.

Liktorski zajam no služi državi za pokrivanje gubitka, već ga ona daje narodu, da stvara i radi, da se stvori bolje stanje.

I naši ljudi uvidit će važnost i korist ovog zajma, pa će se sigurno po svojinim silama odazvati pozivu vlade.

Tko potpisuje liktorski zajam ulaže korisno svoj novac.

Liktorski zajam je odlučna i definitivna bitka u borbi za ozdravljenje lire.

Nema više cerimonija.

Načelnik vlade i ministar unutrašnjih poslova uputio je svim prefektima okružnicu, kojom naredjuje, da sve svečanosti i proslave imaju biti odgođene, jer da narod mora sada mirno raditi i štediti.

Novine na osam stranica.

Dosada dnevne novine nisu smjele imati više od šest stranica. Novom odredbom je dozvoljeno, da novine od 7. decembra dajje mogu izlaziti tri puta na sedmicu na 8 stranica. Time je dana novinama mogućnost da mogu objavljivati imena onih, koji potpisuju liktorski zajam.

Za sačuvanje šuma.

Ministar nacionalne ekonomije on. Belluzzo predat će ministarskom savjetu na odobrenje odredbu, koja zabranjuje nesmotreno sječenje borove i jelove šume naročito u našim krajevima. On je poslao i svim općinama i šumskoj nacionalnoj miliciji okružnicu u tom smislu.

Otpust godišta 1905.

Od 15. do 20. decembra 1926 biti će otpušteni iz službe vojnici godišta 1905, koji su u juluju 1925 bili dodijeljeni aeronautici. Biti će otpušteni i oni, koji su kasnije stupili u vojništvo, ako imaju potvrdu da su sposobni za predvojničku poduku i ako su oslužili punih 14 mjeseca.

Ribni trg u Puli.

Godine 1925 došlo je na ribni trg u Pulu 354.850 kg ribe. Od ovoga je grad potrošio 344.250 kg, a izvezeno je 10.600 kg. Sva ova riba je na trgu bila prodana na veliko za 1.352.826 lira, a općina je za tržnju pristojbinu od toga dobila 42.366 lira. U jedanaest mjeseca ove godine t. j. od 1. januara do 30. novembra došlo je na puljski trg 363.196 kg ribe. Od toga je potrošio sam grad 353.274 kg, i izvezlo se 9922 kg. Sva ova riba bila je prodana na veliko za 1.351.893 lira.

Ribari prodaju ribu samo na veliko ribnim trgovcima i to dražbom. Trgovci dobro plaćaju, ribari prime odmah novac i ne treba da gube vreme ni trošak za prevoz u druga mjesta.

Sniženje cijena u Puli.

Općinski komesar je odredio da se imadu snižiti cijene životnim namirnicama te su ima prodavati: naravna mast 10 lira kg, slanina (speh) domaća 10,40, slanina dimljena 10,80, slanina američka slana 10, jena 10,80, slanina američka ulje Molletta sjemenju ulje 7,80 i 8 za litar, ulje 10,40; pasta 12,20, istarsko i barsko ulje 10,40; pasta obična (tamna) 3,90 kg, napuljska pasta 4,40; riž i vrste 2,80, 11 vrste 2,60; brašno 4,40; riž i vrste 2,80, brašno žuto 1,60; jedinstvenog tipa 2,80, kava Minas 26, kava Fortoriko 32.

Nema iseljenja u Sjevernu Ameriku.

Našim je ljudima već jasno, da se u Sjevernu Ameriku ne može iseliti. Ipak imade slučajeva, da se nekoji obracaju preko općina ili direktno molbama na inspektorat za emigraciju, da budu uošeni u red iseljenika za sjeverne američke države. No sve te molbe su uzaludne i uzaludna je svaka nada za Sjevernu Ameriku.

U Sjevernu Ameriku mogu ići samo žene, žiji su muževi već 4 godine u Sjevernoj Americi i one su učinile molbu putem Kvestura ili Potprefektura za vrijeme od 1. juluja do 31. augusta 1925. Broj tih žena je toliko, da će one najmanje 8 godina ispuniti broj iseljenika, koji je određen za Italiju, pa i one moraju čekati svoj red (turno), premda su učinile redovitu molbu, jer za Italiju je određeno samo 170 američkih viza na mjesec.

Glede prednostne kvote (quota di preferenza) - polovicu od broja što je određen za Italiju - ne odlučuju talijanske iseljeničke vlasti, već je to predostavljeno isključivo sinovima i roditeljima američkih građana, koji čine molbu na vladu u Washington.

Nekoji se nadaju da će ipak doći na red, jer da su činili molbe pred 3-4 godine. Na to se ne smiju oslanjati, jer je zapravo američkim zakonom od maja mjeseca 1924. faktično ukinjeno iseljenje osim žena, čiji muževi žive u Sjevernoj Americi.

Ne treba činiti molbe za iseljenje u Sjevernu Ameriku, jer će biti bezuspješne.

Nevrljeme u dolinju Jastranu.

U subotu u noći nastala je silna oluja, koja je počinila mnogo štete uz obalu kod Ankone. Uvaljeđ jakih kiša potoči su se razlili. U malenoj luci Torretta, šest kilometara od Ankone potonulo je 40 ladjia na jađra. Nekoji su gati razrušeni. Štete je oko pol milijuna. U Ankoni je bijesnila oluja, ali većih šteta nije počinila osim što je poražljala nekoliko ladjia.

DAROVI

za "Prosvetu" odsjek za Istru.

Darovali su naši mornari sa dalekog istoka iz Tien Siena (Kina) lira 14, Antica Ribaric iz Vodica 10 lira, Josip Jurdana, Chester Pa - Amerika 20 lira, Dr. Volarić iz Omisla 40 dinara.

Prigodom krštenja Nađe Ivančić iz Brčuća darovali su 55 lira za "Istarsku Riječ" i 65 lira za "Prosvetu" i to darovaše po 20 lira Ivančić, otar Kršten Nađe, po 10 lira Ante Ivančić, Ante Babak, po 5 lira Marije Ivančić majka Nadina, Jankov Babak Ivan Ivančić, Ante Brajković, Joso Kalcik, Ivan Ivančić, Mate Sanković, Stojan Brajković, Sava Brajković, po 3 lira Ivan Ivančić, po 2 lira Ante Ivančić, Ivan Brajković, Mate Ivančić, Mate Brajković, Juro Brajković, Miro Ivančić, Milo Ivančić, Drago Ivančić, po 1 liru Jakov Krajcar, Robak Mate, Anton Sanković, Dragutin Brajković, po 50 cent, Petar Brajković i Ivan Kalcik, Turković Petar. Najiskrenije zahvaljujemo svim darovateljima!

za "Istarsku Riječ"

Dne 24. novembra vijenčala se je u Zmiju kćerka našeg prijatelja gosp. Mate Peteha gospodjica Milka Peteh sa gospodinom Josipom Jadrčićem. Tom su zgodom veselili svatovi darovali za fond "Istarske Riječi" 120 lira. Mladim svatovima želimo najbolju sreću u novom životu. Ljubav, koja ih je sjedinila, nek ih prati na putu života: Bili na dikih roditeljima i narodu. Svatovima najljepša hvala!

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI
Tisk: TISKARA "EDINOST" U TRSTU.

PRODAJU SE 2 KUĆE sa posjedima, koji se sastoji iz vinograda, orata, livada i šuma. Kuće nalaze se u cesti te su zgodne za trgovinu i stanjena se nakosi za prehraniti cijelu godinu 3 krave i 1 konja. Prodaju se u veoma povoljnu cijenu. Popita se kod Nežića Ivana. Vidaci kod Buzeta.

PRODAJU SE 3 BARKE, i trata, dva nova ferala i druge stvari baraka, sve se nalazi u najboljem redu. Prodaju se uz veoma povoljnu cijenu, budući je vlasnik prisilio prodati uslijed bolesti, a jedan od nje daje i na dug. Popitati se kod: I. Dobrić, Brovinje, Sveta Lucija, Albona.

Posužilnica u Lanišću

Je jedini te najbolji češićki zavod. Pri novac na uloske te ih ukamaćeje u čistio. Veće, te vezane uloske ukamaćeje, povoljnije po stranku i to suglasno, te nijedan pošten "češ" ne bi smio u poslu, noji si "krištin" kao ni poštena "čička" svojoj "ahlači" (čarapi) držat ono malo njih krčavro steehčnih svriškava.

Posužilnica daje zajmove uz jamstvo, iste opereručuje najpovoljnije po zadržku.

GLYKOL

Vrlo uspješno sredstvo naročito u ljeto doba za vrijeme vrućine. Tko se osjećah slab na živicima i tripi od glavobolje, ne upotrebljava samo "Glykol", koji izlječik najkraće vrijeme. Cijena jedne boce 2.00. Za cijelu kuru treba 6 boca.

SMILA JOD

Izvršno je sredstvo protiv arteriosklerotičarnutizmu; teškom dišanju, kašlju i kataru, uspješno sredstvo za očišćenje i potpuno preporučujuće za osobe stare preko 50 godina.

Dobiva se samo u ljekarni
CASTELLANOVIČ, TRST
Via Giulianova 42 (St. Jakov.)

Fotograf Matko Gortan u Pazinu

preporuča sl. općinomjesta i okolice svoju

fotografisku radionu

trudnja tim svatovima vijenčala se je kćerkom našim prijatelja gosp. Mate Peteha sa gospodinom Josipom Jadrčićem. Tom su zgodom veselili svatovi darovali za fond "Istarske Riječi" 120 lira. Mladim svatovima želimo najbolju sreću u novom životu. Ljubav, koja ih je sjedinila, nek ih prati na putu života: Bili na dikih roditeljima i narodu. Svatovima najljepša hvala!

KRUNE

plaća uvijek nekoliko cent. više nego drugi

ALOIZIJ POVH, Piazza Garibaldi prvi kat

Pazite na naslov!

NAJBOLJE VRELO!

Kod nakupa letnje i zimskte robe (odjelja) svih vrsta cipela, klobuka, kapa, berušija, kišobrana, kravat, finog tkanja svih vrsta platna za košulje i odjelja, obratite se na jedino domaće i najjeftinije vrelo

M. KOREN & Co. - PAZIN
(Corno pred pročijom)

Narodni koledar „FRANINA I JURINA“ za Istru za god. 1927.

izišao je iz tiska, te se je već počeo širiti po svim našim istarskim selima. Ovaj naš doista lijepi koledar poznat je i ožubljen, još od prijašnjih godina. No ove je godine koledar još ljepši nego lanjski. Ima u njemu svega: zanimivog, zabavnog, poucnog i gospodarskog štiva, pjesama, slika itd.

Kupujte ga! Širite ga! Naručujte ga!
Preporučujte ga svojim prijateljima!

Naručbe prima "Tiskara Edinost" i Uprava "Istarske Riječi", Via S. Francesco 20, Trst. Može se dobiti i kod knjižara: Agostinis, Pazin; Stoka, Trst (Via Milano); Tomašić, Opatija; i Trbojević, Rijeka.

Dobra je knjiga naš najbolji prijatelj!
Ovaj je koledar uistinu naš dobi prijatelj!